

TROSA/GNESTA

Trosa: Yvonne Perkins 0156-13710 Gnesta: Veronika Skärlund, Jonas Westling 0158-10206

Anders Wijkman ska hålla i en miljöaktivitet i Gnesta på lördag.
FOTO: RICHARD HOLMBERG

”Privatpersoner kan göra mycket”

GNESTA Med anledning av den globala miljö-situationen har miljö-föreningen ”Likstammens Miljövänner” anordnat en aktivitet hur Sverige ska bli klimatneutralt.

Hur ska vi i Sörmland kunna dra vårt strå till stacken? Det är en fråga som forskaren Olof Lindén hoppas att deltagarna kan få svar på i helgen. Aktiviteten kommer att handla om hur man kan nå ett klimatneutralt samhälle där Anders Wijkman, samhällsdebattör, kommer att ge information om vad man kan göra på det lokala planet.

– Det är bra att ha tajta, hårda mål, sen återstår det att se hur realistiska de är och hur långt man når, säger Olof Lindén.

Anders Wijkman berättar att han kommer att prata om vilka mål och medel som behövs för att göra Sverige klimatneutralt. De senaste två åren har han jobbat med detta och skrivit en bok med uppsatta klimatmål som förhoppningsvis nås 2050.

– Som privatperson kan man göra väldigt mycket. Det är exempelvis viktigt att vara

Olof Lindén hoppas att många engagerar sig för miljön.
FOTO: K-G Z FOUGESTEDT

klimatmedveten när man köper in saker, säger han.

Anders Wijkman påpekar också att vissa problem är väldigt stora, men att han även ser ganska många bra förslag på hur man ska kunna lyckas med de uppsatta målen till år 2050.

– Jag hoppas att vi ska kunna nå dem redan 2045 och det finns bara ett förhållningssätt och det är att vara optimistisk.

Aktiviteten är på Elektron, Gnesta 17 september klockan 14.00. Gratis inträde.

Jenny Stengård
jenny.stengard@sn.se

Antibiotikaordination via telefon kritiseras

TROSA En ung kvinna med misstänkt urinvägsinfektion fick inte träffa någon läkare på vårdcentralen i Trosa utan ordinerades antibiotika via telefon. Händelsen inträffade för två år sedan. I anmälan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) skriver kvinnan att hon borde ha fått en läkartid på grund av smärtor i magen samt blod i urinen. IVO ger kvinnan rätt och kritiserar nu vårdcentralen för att provtagning inte utfördes innan behandlingen för misstänkt urinvägsinfektion sattes in. Kvinnan ska senare ha fått uppsöka akuten på Nyköpings lasarett eftersom besvären inte upphörde vilket resulterade i ytterligare antibiotikakurer. IVO

menar att handläggningen av patienten har brustit. Enligt vårdcentralens nuvarande verksamhetschef ska nya rutiner upprättas för att undvika en upprepning av liknande händelse.

Trosa vårdcentral kritiseras för passivitet

TROSA Inspektionen för vård och omsorg (IVO) kritiserar vårdcentralen i Trosa för passiv hantering av en patient som hade bestående smärtor i en fot, som akuten hade bedömt som stukad. Bland annat har sjukskrivning förlängts via telefon vid två tillfällen utan undersökning. Först efter tio månader när kvinnan kontaktat en ortoped så upptäcktes skador i mellanfoten.

FORSKNING Vattnets färg kartläggs – över hela landet

Elever i Vagnhärad

VAGNHÄRAD Är sjön brunare än tidigare och vad beror det på? Elever vid Hedeby skolan undersöker saken och deltar i ett forskningsprojekt knutet till Uppsala universitet.

Nio elever i klass 8 B har samlats på den lilla badstranden vid Lammsjön där de delas in i tre grupper för dagens uppgift. Läraren Sabina Sjödin berättar att det är totalt tre klasser på skolan som vid olika tillfällen ska undersöka färgen på sjövattnet, mäta temperaturen, undersöka bottenfauna och testa pH-värdet i sjön.

– Exkursioner av det här slaget ingår även i läroplanen.

Linnea Nyman, Rasmus Nordqvists och Albin Häkkinen kavlar upp byxbenen, tar av sig skorna och med hävar i händerna går dom ut i sjön för att samla upp det som till en början ser ut att enbart vara sand från botten.

– Kolla, det där ser ju ut som en sandhög men det rör sig! utbrister Albin Häkkinen samtidigt som läraren informerar om att det troligen är en husmask som kamouflerat sin bostad väl.

Märmlor som är ett slags havets gråsguggor, dykare, slammaskar, musslor och annat identifieras ur det som tagits upp från sjön.

– Är det snäckor eller musslor som har pärlor? undrar en av eleverna.

Efter en stund åker lod fram för att mäta djupet. Därefter tas vattenprov med lackmuspapper. Eleverna skriver in sina resultat i ett litet studiehäfte.

Vattenproverna skickas därefter till universitetet i Uppsala för analys och nya utförliga provtagningar görs.

– Vi kommer att göra en kartläggning av vattnets färg över hela Sverige och analysera om det finns ett samband mellan vattnets färg och bottenfauna. Vi hoppas att kampanjen ska bidra till ny kunskap men också till förståelse hos eleverna för forskning, säger Gesa Weyhenmeyer, Institutionen för ekologi och genetik vid Uppsala universitet.

Rasmus Nordqvists vars favoritämne är historia och Albin Häkkinen som föredrar hemkunskap kanske har tagit sina första steg mot universitetet. Linnea Nyman får forska vidare på vad som egentligen är hennes framtida forskningsområde eftersom hon inte kan bestämma vilket ämne hon föredrar:

– Vattnet var iallafall inte brunt, konstaterar hon.

Åsa Ekström
Reporter
asa.ekstrom@sn.se
0155-25 68 23

Malén Eneberg
Fotograf
malin.eneberg@sn.se
0155-767 40

Rasmus Nordqvist och Linnea Nyman i klass 8B Hedeby skolan får själva testa på hur det kan vara att forska när de undersöker vattenkvaliteten i Lammsjön.

Flytta med tidningen

Vill du ändra adress, flytta med tidningen eller göra uppehåll? Logga in på sn.se och gå till Mitt konto.

När du vill – var du vill

För dig som är SN PLUS-kund: Läs e-tidningen var du vill, när du vill! Logga in på www.sn.se och klicka på "SN Plus"

med i forskningsprojekt

”

Kolla, det där ser ju ut som en sandhög men det rör sig!

Projekt Brunt vatten

- **Bakgrunden** till projektet är en global studie som visat att Fräcksjön i Västergötland är den sjö vars vatten förändrats snabbast under de senaste 20 åren jämfört med närmare 300 andra sjöar i världen. Fräcksjön hade under perioden blivit både brunare och varmare och temperaturhöjningen har gått snabbare än på land.
- **Högstadielklasser** i hela landet deltar i projektet som görs för att se om det finns ett samband mellan vattnets färg och ökning av vattentemperaturer.

Linnea Nyman, Rasmus Nordqvist och Albin Säkkinen har lämnat klassrummet för fältstudier i Lammsjön.

HALLÅ DÄR

... Benny Åberg, ordförande för Gnestapendelns vänner, som tar emot Kristoffer Tamson (M), trafiklandstingsborgarråd i Stockholm, i Gnesta i morgon.

Vad är den största nöten att knäcka?

– **Det finns ett** problem och det är att det är mycket lönsamt att köra de stora linjerna mellan Stockholm-Göteborg och Malmö. Eftersom det nu är "fritt fram" att söka tillstånd att köra dessa linjer så är det många som gör det. Det vore ju inte något problem om det fanns spår att köra på. Tyvärr gynnas snabbtågs- och godstrafiken av dagens prioriteringsregler. Vi anser att det inte är samhällsekonomiskt nyttigt.

Vad hoppas du av mötet?

– Gnesta växer och behovet av snabba förbindelser via kollektivtrafik – pendel- och regionaltåg samt bussanslutningar – är mycket viktig. De övriga viktiga aktörerna gällande pendel- och regionaltrafik i vår region delar denna vår uppfattning och vi vill föra denna fråga till riksdagen för beslut om ändring av reglerna! Övriga frågor vi vill diskutera är det kostsamma extratilägget mellan Mölnbo och Gnesta, fler turer till Gnesta sena vardagskvällar och på helgerna.

Finns Gnestapendeln kvar om fem år?

– Kan vi övertyga politikerna att det som ska prioriteras är arbets- och studiependling runt våra storstadsområden, vilket inte innebär att andra orter runt om i vårt land ska missgynnas, så kommer Gnestapendeln att finnas kvar!

Åsa Ekström
asa.ekstrom@sn.se 0155-25 68 23

”Tyvärr gynnas snabbtågs- och godstrafiken av dagens prioriteringsregler. Vi anser att det inte är samhällsekonomiskt nyttigt.”

Linnea Nyman tar hjälp av läraren Sabina Sjödin för att tolka vattenprovet.